

Szerkesztői Iroda
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hvá a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pjeitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek Zápolya u. 1. hvá
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
: : detési irodák. : : :

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 224 szám.

Szombat, szeptember 30.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

Diadalmas harcaink a románokkal.

Székelyudvarhely birtokunkban van. — A románok szebeni nagy veresége. — A románok eddig háromezerkétszáz tisztet és hetvenezer embert vesztek. — Bukarest pusztulása.

A nagyszebeni diadalmas csata — Székelyudvarhely birtokunkban van.

Budapest, szept. 30. A sajtóhadiszállásról jelentik:

A nagyszebeni diadalmas csata nemcsak Nagyszeben szabadította meg az ellenségtől, hanem **egy csomó román ezrednek részben pusztulását, részben délfelé való menekülését idézte elő.** A főlényes német vezetés teljesen meglepte az ellenséget. Északnyugatra az erőltetett meneketéssel közeledő német gyalogság jól kigondolt megkerülő mozdulattal hátbatámadta a Nagyszebentől délre álló ellenséget. **A románok eszeveszetten menekültek.** A vasutvonal és a Csin-patak mentén a németek nyomon követték őket, az Olt völgyébe jutottak és megszállták a **Vöröstoronyi-szoros biztosító magaslatait. Három oldalról szorongatjuk az ellenséget,** amely elkeseredett ellentállást fejt ki.

Budapest, szept. 30. A sajtószállásról jelentik:

Petrozsény birtokáért még folyik a küzdelem. Petrozsénytől délre a románok támadásait visszautasítottuk. **Székelyudvarhely birtokunkban van.**

Budapest, szept. 30. A sajtószállásról jelentik:

Erdélyben véget ért az ellenfelek fölvonulása. A románok kipuhattak, hogy hol támadhatnak legelőnyösebben, viszont mi is tisztában vagyunk azzal, hogy hol mehetünk át legalkalmasabban támadó védekezésbe. A mai nap eredménye: a nagyszebeni diadalmas csata. A várostól délre a szívesen védekező **románokat megvertük, elragadtuk tőlük a Nagyszebentől délre fekvő magaslatot**

kat s érzékeny veszteséget okoztunk nekik.

A vulkáni- és szurdoki-szorostól északra Petrozsény birtokáért folyik a küzdelem.

A Tulisiu-hegyen és Petrozsénytől délre a románok támadásait visszavertük.

Fogarastól északnyugatra újabb harcok fejlődnek az előrenyomuló románok és osztagaink között.

Székelyudvarhelytől keletre, — amely város, a román jelentések ellenére **birtokunkban van** — a Küküllő-mentén, valamint a Kelemen-hegyen a helyzet nem változott.

A románok eddig több mint hetvenezer embert vesztek.

Budapest, szept. 30. Rotterdamból sürgönyzik:

Ideérkezett bukaresti jelentések arról adnak hírt, hogy a veszteségi statisztika szerint a **románok hetvenegyezernél több legénységet s háromezerkétszáz tisztet vesztek.**

Bukarest pusztulása. — Több napja ég.

Budapest, szept. 30. Zürichből sürgönyzik:

Ide érkezett összes bukaresti jelentések arról számolnak be, hogy **két városrészt teljes pusztulás fenyeget a Zepelin támadások általi okozott tűzvész és rombolás következtében. Bukarest több napja ég s az anyagi kár rendkívül nagy.**

Budapest, szept. 30. A Times jelenti Bukarestből:

A legutóbbi Zeppelin-támadás **Bukarestben hatvan embert ölt meg,** miután a támadáskor az utcán igen sokan voltak. Másnap éjszaka két másik Zeppelin je-

lent meg. Az ezekről ledobott bombák **három embert ölték meg.**

A görögországi anarkia. — A görög kormány ultimátuma Németországhoz.

Budapest, szept. 30. A Reutler-ügynökség jelenti Athénből:

A görög kormány jegyzéket intézett Németországhoz, amelyben **Kavala kiürítését követeli.** A jegyzék határozott, félreértést nem tűrő hangon szól és **azonnali intézkedést követel.**

Budapest, szept. 30. A Secolo jelenti Athénből:

A királyi palota előtt tüzérseget állítottak föl s az Akropoliszon lovas járőrök cirkálnak, hogy a királyt minden esetleges orvtámadás ellen megvédjék.

Budapest, szept. 30. Luganóból sürgönyzik:

A Secolo megállapítja, hogy **Görögország hadüzenetének hírére hivatalos helyen még nem erősítették meg.** Görögország beavatkozása kétes értékű, mert segítsége forradalmi csapatokból áll s a rendes csapatokra nem lehet számítani.

Budapest, szept. 30. A Havas-ügynökség jelenti:

Venizelosz-kormány Kréta szigetén a következőképpen alakult meg: Belügy-miniszter: Repulisz, hadügyminiszter: Danglisz tábornok, közgazdasági miniszter: Mihalopulosz, pénzügyminiszter: Dionidosz.

A központi hatalmak kedvező helyzete keleten.

Budapest, szept. 27. Zürichből sürgönyzik:

Semleges tudósítások megállapítják, hogy a központi hatalmak szempontjából keleten kedvező fordulat állott be, mert Bruszilov hadseregénél kezd kifogni a nehéz tüzérsegek municiója. Hindenburg értette a módját, hogy seregeit ezen a hadszíntéren megfelelően megerősítse.

Kormányválság Ausztriában.

Budapest, szept. 30. Bécsből sürgönyzik:

A király ma kihallgatáson fogadta Beck báró volt osztrák miniszterelnököt s Sieghardt Rudolfot az urakháza tagját. Hír szerint Stürgkh gróf miniszterelnök állása meggingott.

HIREK.

Az erdélyi menekültek.

A menekültek takarékbetéteinek kifizetése.

Nagybeeskerek, szept. 30.

Az erdélyi menekültek takarékbetéteinek kifizetését tudvalevőleg a Pénzügyi Központ vette át. Hogy a menekültek könnyebben juthassanak pénzükhöz, most intézkedés történt aziránt, hogy takarékbetéteikből a vidéki pénzügyintézeteknél is vehessenek föl pénzt. Így vármegyénkben Nagybeeskereken is kaphatnak pénzt az erdélyi menekültek takarékbetéti könyvük bemutatása ellenében, a betéti összeg 75 %-a erejéig, legfőleg az 500 korona összegig.

A menekültek takarékbetéti könyveikére Nagybeeskereken a következő pénzügyintézetek eszközölnék kifizetést: A Torontálmegyei Takarékpénztár, a Közgazdasági Bank, a Népbank, a Torontáli Agrárbank.

Az erdélyi menekültek közül akövetkezőket keresik:

Horváth Márton Mokrinból keresi 17 éves Árpád fiát a brassómezei Krizba községből.

Szigeti János tüzér (Budapest, Ludovika akadémia) feleségét Brassóból.

Puju György őrmester (Budapest, 2 sz. tart. kórház) feleségét és 3 gyermekét.

Lengyel János építész (Budapest, Battyányi-u. 14.) feleségét, anyját, nevelt leányát, egy vendégleányt és cselédjét Brassóból.

Zerwes Frigyes törzsfogár (Debrecen) Harth Henrik nagyküüllömezei szászapátfalvai körjegyzőt és nála volt leányát.

Depner Péter tart. tüzérhadnagy (Arad, Erzsébet királyné-ut. 20.) a Depner-családot Hóltövényből.

Hunyady Ferenc József 2. gy. ezr. népfőlkelő (Prága, József-kaszárnya) édesanyját Brassóból.

Horn Margit (Bpest, VII., Huszár-u. 5.) Hirschhorn Vilmosné gyermekével a nagyküüllömezei Halmagy községből.

Dr. Márkus János tanár (Hódmezővásárhely, Kállay-u. 28.) Márkus Mihály nyug. közs. jegyzőt Homoródról.

Dr. Baku Róbert nagydisznódi szolgabíró (Zombor) feleségét és 9 hónapos gyermekét.

András János 2. gy. e. népfőlkelő (Prága, Bruszka-kaszárnya) feleségét és 5 gyermekét Báraufaluból.

Papp Matyas őrmester (Hosszapályi, Hajdum.) feleségét, 4 gyermekét, anyját a brassói Purkerez községből.

Simén András (Szombathely, kórház) Simén Andrásné 3 gyermekével Segesvárról.

Incze Manó erdőt nácsos (Segesvár) Kadácsi Bálint kir. főerdőmérnököt Kóhalomról, Schmidt Vilmos kir. erdőmérnököt Nagysinkről és Horváth Valter kir. s. mérnököt Medgyesről.

Bara Ferencné (Bpest, Alsó-erdősor 36.) szüleit és kis leányát a brassómezei Türkösről.

Bozorné Dimény Erzsike színésznő (Borossebes) Dimény Lajost és családját Fogarashól.

Kugler Gréte (Temesvár, József-város, Fröbl-u. 62.) anyját Kugler Rózát, rokonait Hornung Gusztáv brassói postafelügyelőt, Aesch Frigyes brassói városi adópenztárost és Kugler Vilmos brassói városi adótitstet.

Hegyi Jenő ügyvéd (Oroszász) Hegyi Andrásné, Német Mihályné, Gyarmathy Albertné a nagyküüllői Héjjasfalváról.

Niesner János keresi feleségét Brassóból. Schuller Mihály Brassóból keresi feleségét és hat gyermekét.

Brotya Ferencné Brassóból keresi anyját Bara Istvánnét.

A Brassóból elmenekült bolgárszegi erdőrt kéri Langavér Sándor, hogy értesítse hólétéről (Kolozsvár 170 sz. tábori posta.)

Kónya István mészáros (Katalinfa községben Torontál vármegye) keresi feleségét Kónya Ilonát és négy gyermekét: Anna 23 éves,

Árpád 14 éves, Irén 13 éves és József 10 éves, a brassómezei Csernátfaluból.

Csergő József erdőőr (Makó, Erzsébet-szere-tetház) keresi családját a fogaraszvármegyei Töresvárról.

Máthé Sándor nagyváradi m. kir. 24. honvéd törzssztagbeli cipész keresi a feleségét szül. Herman Magdolnát és 6 gyermekét, akik közül a hatodik az uton született, Brassóból való menekülés közben.

Hemper Artur Brassóból keresi 11 éves Artur nevű fiát.

Mayerhöfer Gyuláné (Nagybeeskerek, Jenő herceg-utca 15) keresi szüleit, Rein György és nejét a brassómezei Botfalu községből.

Gáspár járásbíró (lakik: Nagybeeskerek, Magyar-utca 44.) keresi Bedő Mózeszt Halmagyról.

Székely Lajos Brassóból, Segesváron fűtőházi munkás, keresi feleségét sz. Téglás Irént.

A Brassóban házicselédként szolgálatban volt, Mokrinba Torontálmegyebe menekült Bara Erzi Jenőfalva, Both Róza Karczfalva, Kásás Anna Madaras, Lukács Erzi Karczfalva, Simon Vera Jenőfalva, Szabó Boris Dánfalva, Váncsa Anna Csikmadaras (Csikmege) keresi szüleit.

Özv. Lipták Morné (Bégafő, Torontál m.) keresi szüleit Maierbuchler Oswaldot és nejét Brassóból.

Schmitz Györgyné (Bégafő, házszám 2, Torontál m.) keresi férjét Schmitz György asztalost Brassóból.

Mátyás Mihály nagyküüllő vármegyei olt-hévízi lakos (jelenleg Alsóeleméren tartózkodik) keresi feleségét és Géza fiát.

Soós Mihály brassó vármegyei apácai lakos keresi feleségét és két leányát, Mariska 18 éves, Ilonka 15 éves.

Kiss Istvánné szül. Pap Kata (Écska, 125. házszám, Torontálmegye) keresi 9 éves fiát, Kiss Mártont és 7 éves leányát, Kiss Katit a brassómezei Türkös községből.

Dávid Sára (Nagybeeskerek, József főherceg-utca 23. sz.) keresi édesanyját, Bálint Mártont a brassómezei Csernátfaluból.

A Nagykömlősen elhelyezett erdélyi menekültek közül a következők keresik hozzátartozóikat:

Klein Márta Hóltövény (Brassómege) keresi Rouszek Ferenc 34 éves földmivest.

Gál Mihály Kisborosnyó (Háromszékmege) keresi Incze Julianna, Gál Róza, Gál Anna és Incze Mária.

Jankó György Kisborosnyó (Háromszékme.) keresi feleségét Jankó Vülánka Rachelt és két gyermekét: Ilonka 7 éves, Anna 4 éves.

Özv. Sára Mihályné sz. Lőrinc Anna keresi Gires Istvánné sz. Lőrinc Sárát Bácsfaluból.

Dávid Bibó Jánosné keresi férjét, Dávid Bibó Jánost és leányát, Kis Andrásné Csernátfaluból.

Pál Simon Andrásné keresi Rozsnyai Mártont Bertaufaluból.

Istók Andrásné Csernátfaluból (Brassómege) keresi öz. Kiss Andrásné, Köpe Mihályné, Simon Samunét, Kiss Istvánnét Csernátfaluból.

Hedvig Sára (Hóltövény) keresi Hedvig János 13 éves fiát.

Jakab Györgyné Hosszufaluból (Brassóm) keresi férjét, Jakab Györgyöt, aki Brassóban a kórházban fekszik.

Christoph Mihályné keresi Henter Károlyné, Parajd (Udvarhelym.) községbeli nőt.

Brassómegeyből Bácsfaluból menekült öz. Sára Mihályné szül. Lőrinc Anna (lakik Nákófalván) keresi leányát, Geres Istvánnét szül. Lőrinc Sárát Bácsfaluból. — Brassómegeyből Csernátfaluból menekült Bibó Jánosné (lakik Nákófalván) keresi férjét Bibó Jánost és leányát, Kiss Andrásné Csernátfaluból. — Brassómegeyből Csernátfaluból menekült öz. Erdélyi Andrásné (lakik Nákófalván) keresi sógor-nőjét Gyerkó Mihályné szül. Gerő-Szász Kata türkös lakost. Értesítést Nákófalvára Torontálmegyebe kérnek.

Langaver Sándor (170. sz. tábori posta) keresi Bara András Brassóból menekült bolgárszegi erdőrt.

Gáspár Jánosné (Alsóelemér, Torontálmegye) keresi édesanyját Mihály Gábort, édesanyját Mihály Annát és 8 éves kis fiát Gáspor

Jánost acsikmezei Csikszentmártonból. Továbbá unokaöccsét Csóti József gyalogost a brassói 46. gy. e. tartalékkórház trachoma-osztályából.

Máté Sándor cipész, a 24-ik honvéd gyalogezred törzssztagjánál Nagyvárad, Új tüzérekaszárnya, keresi feleségét Máté Sándornét szül. Hermann Magdolnát és 6 gyermekét, Sándor, Ferenc, Mariska, Ottó, Dezső és 10 napos csecsemőt. Brassóból, Vasut-utca 22. szám.

A következő Felsőeleméren elhelyezett erdélyi menekültek keresik hozzátartozóikat:

Bottesz Jánost és nejét Szárát keresi Schneider Katalin. — Preits Katalint keresi fia János. — Kotschken János keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Löx András (Földvár) keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Joanesch János (Földvár) keresi nejét Katalint és 6 gyermekét. — Brenndörfer György és Keresztély (Prázmár) keresik anyjukat Annát. — Báditou János keresi szüleit Györgyöt és Mária anyját. — Orgidan Vazul keresi György és Elena anyját. — Szinbucher Miklós keresi apját Miklóst és anyját Annát. — Buholezián György keresi szüleit Jánost és Mária. — Sándru János, keresi anyját Mária. — Purkera János keresi anyját Mária. — Brenndörfer Keresztély keresi testvérét Mártát. — Róth Márton keresi anyját Annát. — Römer György keresi apját Jánost és anyját Mártát. — Dück Victor keresi nejét Hermiánát és Matild leányát. — Imre Ferenc (Apáca) keresi szüleit Pált és Mária. — Tichy Henrik szövőmester (Brassó) keresi nejét Elizát 3 gyermekeivel. — Sipos Lina keresi anyját Szilárd Józsefnét.

Tobbi Mina 4 gyermekével Kóhalomról tudatja hozzátartozóival, hogy jelenleg Nagybeeskereken van (Szerbtemplom-u. 27. Spirakereskedőnél).

A brassói városi adóhivatalnál alkalmazva volt Preiszner József (Német-u. 180/4.) kér irodai foglalkozást.

A menekült gyermekek részére Perl Mihály felső keresk. iskolai tanár 10 koronát adományozott lapunk útján.

Az erdélyi menekültek részére a Szociális Missió egyesülethez kiosztás végett fehérneműt, ruhát és cipőt voltak szivesek küldeni: Kiss Irma, Laczkócs Gyuláné, Hámos Lajosné, Opolcz Jenőné, Marton Andorné, Tunner Alajosné, Vajda Jenőné, Öz. Kamenszky Árpádné, Pártay Árpádné (Erzsébetlak). Eckstein Samu pedig 20 koronát adott, melyet Jankó Ágoston alispán kezeihez juttattunk. Felsorolt adományokért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— Hivatalos jeintések szepthember hó 29-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Nagyszabennél a románokat megvertük. A városról délre és délkeletre fekvő magaslatok heves küzdelem után a szövetséges csapatok birtokába jutottak. A harc még nincs befejezve. A Kárpátokban a harc tovább tartott. Egyébként a helyzet változatlan. Terstyánszky hadseregénél tegnapelőtt összesen 41 orosz tiszt, több mint 3000 főből álló legénység fogságba esett. 33 gépfegyvert és 2 ágyut zsákmányoltunk.

Olasz harcér:

A Karszt-fensíkon állásaink és a mögöttünk fekvő területek ellen erős olasz tüzérségi és aknavető tüz. A Fleims-völgyi arcvonalon az ellenség tegnap délután sűrű köd védelme alatt megtámadta Cardinált és a Cima Busa Oltat. Visszavertük. A Cimone-hegycsucs állandóan könnyű és nehéz tüzérségi tüz alatt áll. A mentési munkálatok ennek dacára sikerrel jártak. Derék csapatainknak nagy ne-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VOGT ESKUDISZÉKI TEREMBEN.

Telefon 330.

Vasárnap, 1916. évi október hó 1-én négy előadás, a 3 és 7 órai zónaelőadás félhelyárakkal, az 5 és 9 órai rendes helyárakkal.

Nordisk schlager!

A két fivér.

Nordisk schlager!

Elsőrangú feltűnést keítő cirkuszdráma 3 felvonásban, játsszák a Nordisk művészei.

Az asszonyhűség. Nagyhatalu elsőrangú társadalmi dráma 4 felvonásban, közkedveit Nordisk művészekkel.

hézség után sikerült még hét teljesen ki-
merült olaszt kiadni és megmenteni.

Délkeleti harcér:

A helyzet változatlan.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az ellenség szeptember 27-iki támadásainak véres visszaverése után tegnap a Somme-csata hevessége lényegesen csökkent. Az Ancre és Courcellette közötti nyugati szárnyon kis árok-részek feladása után közelharcban visszavertünk egy erős angol támadást, amely Courcellette-től északnyugatra és északra tűzünkben omlott össze. Eaucourt l'Abbayenél az ellenség gyenge támadása szintén balul ütött ki.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg harcvonala: A goduzschiától északkeletre lefolyt sikertelen gyenge orosz előretörésektől és helyenkint felénkült tüzérségi tevékenységtől eltekintve nincs esemény. A szeptember 27-én Korytnicánál elfogott oroszok száma 41 tisztre, több mint 3000 főnyi légénységre, a zsákmány 2 ágyúra és 33 géppuskára emelkedett. Károly főherceg harcvonala: A Kárpátokban a harcok tovább tartanak. Nincs különös esemény.

Erdélyi harcér:

A nagyszebeni szakaszon az ellenség ellenállása megbénult. A román erőket a hegységi irányban visszavertük.

Balkán harcér:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyóügyeket s ipari és árvaügyeket intézett el.

— **Beszűntetik a hatósági mészárszéket.**

A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a hatósági mészárszéket október 15-ikén beszűnteti, miután a sok ügynök miatt nem lehet állatot maximális áron vásárolni és így nincs célja városi mészárszék fentartásának, annál kevésbé, mert a többi mészárosok és hentesek ugyanis csak a maximális áron árúsíthatják a húst.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A temesvári ügyvédi kamara közli, hogy Naszluchacz Ödön pancsovai ügyvéd elhalálozás okából a kamara lajstromából töröltetett s irodája részére gondnokul Schendl Emil pancsovai ügyvéd lett kirendelve.

— **Az öreg népfőlkölköz bevonulásának elhalasztása.** A honvédelmi miniszter távirati rendeletet intézett a városhoz, amelyben tudatja, hogy azoknak a 1866–71. években született népfőlkölköznek akiknek most október 2-ikán kellett volna bevonulni, további rendelkezésig, most nem kell bevonulniok.

— **A kukorica új árszabályozása.** Már jelezte volt, hogy a kukoricaolaj termelésére vonatkozó tervekkel kapcsolatban a kukorica alapárát lényegesen megjavítják és a közcéla átengedett kukoricamennyiség után még prémiumot is megállapítanak. Az erre vonatkozó rendelet ma jelent meg a hivatalos lapban s legfontosabb része, hogy a morzsolt tengeri árat 34–41 koronában, a csutka árat 8–10 koronában állapítja meg, ezenkívül a rekvirálás elrendelése alkalmával 6 korona prémiumot is engedelmaz. Egyben a még nem teljesített elővételeket a rendelet érvényteleníteni fogja. A rendeletnek, amely a mezőgazdasági és ipari hízalás mértékére is kiterjeszkedik főbb vonásaiban a következő:

A rendelet szerint a termelő tengerikészletéből annyit, amennyi saját házi és gazdasági szükségletének megfelel, erre a célra szabadon felhasználhat. A fennmaradó készlet-főlölségnek a hatóság által megállapítandó részét azokban a törvényhatóságokban, amelyekben a tengeri egy részének igénybevétele (rekvirálása) a földmívelésügyi miniszter által el fog rendeltetni, a termelő köteles közszükségleti célokra beszolgáltatni, még pedig a maximális árat métermázsánként hat koronával meghaladó ténitítés mellett. A rekvirálási eljárásra, a termelő kötelezettségeire stb. vonatkozó rendelkezések nagyjában azonosak a múlt évben érvényben volt rendelkezésekkel. A termelő készletfeleslegének igénybe nem vett részével szintén csak a rendelet korlátai között rendelkezik. Felhasználhatja azt nagyszámú sertés hizalására is, mint amennyi az ő háztartása vagy gazdasága részére szükséges. Aki maga nem termelő, vagy akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, az jogosítva van saját házi és gazdasági

szükségletére a főszozababíró (polgármester) által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján közvetlenül a termelőtől bármely törvényhatóság területén tengerit vásárolni. Ipari és továbbeladási célra tengerit a Haditermény Részvénytársaságon kívül másnak vásárolnia nem szabad s ipari célra termelő sem használhatja fel tengerijét.

A rendelet a tengeriért követelhető legnagyobb árat a következőkben állapítja meg: közönséges tengeri csöves állapotban 26.00–32.30 K, morzsolt állapotban 34.50–38.00 K, fajtengeri csöves állapotban 28.10–34.80 K, morzsolt állapotban 37.50–41.00 K, októbertől májusig havonként emelkedő fokozattal. A tengericsutka után a ténitítés 8–10 K januártól májusig havonként emelkedő fokozattal. A rekvirált tengeri után a legnagyobb áron felül még 6 K ártöbbletet fizetnek. Aki e rendeletet megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Helyreáll a régi időszámítás.** Október elsején helyreáll a régi időszámítás. Szeptember 30-án éjjel éjfél után 1 órával visszaigazítják az órákat 12-re. A megváltozott időszámításnak, amely felesztendeig volt érvényben, semmi különös előnyét nem tapasztaltuk. Az emberek valamivel korábban keltek föl reggel, már aki kénytelen volt fölkelni, azonban rendszerint későbbben feküdtek le. Szóval kevesebbet aludtak, különösen azok, akik különben is legtöbbet dolgoztak. Hogy megtakarítottunk volna valamit a világitással, arról aligha tudna valaki számot adni. Megpróbáltuk ezt, átestünk rajta, raktározzuk el azon emlékeink közzé, amiket nincs okunk visszakívanni.

— **Sakkverseny Nagybecskerekben.** Ritka élvezetben lesz része legközelebb Nagybecskerek sakközönének. Réti, a városunkban időző világhírű sakkmeister október 8-án délután 3 órákor a Lloyd-társulat helyiségeiben a jelentkező tíz legjobb sakközönével egyszerre játszik, anélkül, hogy a táblákat nézné. Réti uróhájának megfelelően a személyenkénti 2 koronás belépődíjat teljes összegében hadi jótékony-célra fordítják.

— **Ismét szabad a magántávirat forgalom.** A posta és távirat hivatal főnöksége közli, hogy holnaptól október elsejétől kezdve ismét szabad a magántávirat forgalom Torontál vármegye és Temesvármegye területén.

— **Két nagyhatású drámát mutat be holnap a Városi Mozi.** Az egyik a „Két fivér”, a másik „Az asszonyhűség”. Mindkettő a legszébb és leghatásosabb filmdrámák közé tartozik, úgy hogy biztosan a közönség tetszésével fognak találkozni.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: nem kötöttek.

Születések: Antal Ferenc rk. táviratmunkás, fiu. — Stéger Ernő rk. villamszerelő, leány. — Todorov Lázár rk. napszámos, leány. — Martinov Zsarkó rk. földmívelő, fiu. — Pörge István napszámos, fiu. — Jancser Antal rk. szabó, leány. — Ritter Jakab rk. napszámos, fiu. — Gebhardt Veronika rk., fiu. — Böhm Károly ág. h. ev. kereskedő, leány. — Milya István rk. napszámos, leány. — Tantu Tivadark rk. pályász, leány. — Pap András ág. h. ev. földmívelő, leány.

Halálozások: Oprián Vasul rk. 30 éves földmívelő, öngyilkosság. — Özv. Gassmann Ferencné rk. 70 éves, aggkór. — Bencze Antal rk. 79 éves butorgyáros, agyguta. —

Czveity Jenő rk. 62 éves napszámos, agyguta. — Radu Sarolta rk. 45 éves napszámos, szív-
hűdés. — Alaszev Ivánka rk. 8 éves, tüdőhurut. — Pálfi János rk. 11 éves, tüdővész. — Radócsity Tivadarné rk. 69 éves, tüdőagulás. — Magyarov Sándor rk. 63 éves földmívelő agyguta. — Krumenacker Oszkár rk. 3 éves, tüdőlob. — Prinz Samu izr. 66 éves magánzó, ütőérelmeszedés.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.**

Törvénytörvények.

Az ezredesi család bünei.

Megvesztegetéssel vádolt ezredesné s ezredorvosné és társaik.

— **Saját tudósítónktól.** —

Nagybecskerek, szept. 30.

Mint már említettük, október 3-ikán kerül tárgyalásra a nagybecskereki királyi törvénytörvény előtt a nagybecskereki volt állomásparancsnok nejének, Reznicek Emilnének, valamint leányának, dr. Schura József ezredorvos feleségének a bűnpöre. A királyi ügyészség azzal vádolja őket és még harmincegy más személyt, hogy megvesztegetés büntetést követtek el sokszorosan. Az asszonyok pénzért, más mindenféle ajándékért kieszközölték férjeiknél, hogy egyes katonákat visszatartsanak a harctérről és könnyebb szolgálatot nyerjenek. Mintegy huszonöt-harmincezer koronát szereztek ezen a réven, de elfogadtak mindenféle ajándékokat: hizott sertéseket, baromfiakat, házi-nyulakat, galambokat, bort, kukoricát, burgonyát, mézet, sőt még — selyempaplant is.

A háboru kitörésétől kezdve 1915. év tavaszáig folyt ez az üzérkedés, amikor rájöttek bűneikre s megindult ellenük a vizsgálat, férjeik ellen a hadbírósnál folyik még az eljárás, a polgári személyek ellen azonban már befejeződött a vizsgálat s most az asszonyok és társaik ellen az ügyész vádja alapján október 3-ikán megtartják a főtárgyalást dr. Kovács Rókus törvénytörvényi elnök elnöklése alatt a törvénytörvény ötös tanácsa előtt.

A vádhatóságot dr. Gadó István nagybecskereki kir. ügyész képviseli s a királyi ügyész elkészítette a bonyodalmass ügyben a 117 gépirásos oldalra terjedő hatalmas vádiratot, amelyet a vádlottak védői már kézhezkaptak.

A vádlottak.

A vádiratban királyi ügyész vádat emel többrendbeli megvesztegetés büntetése, vétsége miatt részben mint tettesek, bűnrészesek, felbujtók ellen.

A fővádlottak: Az 1915. évi május hó 31-ikén letartóztatott s azóta a szegedi m. kir. honvédhadosztálybíróóság, illetve honvédugyészség által a szegedi m. kir. kerületi börtönben 1916. évi január hó 20-ikáig előzetes letartóztatásban és vizsgálati fogságban tartott, 1916. évi január hó 20-ikától pedig a nagybecskereki kir. törvénytörvényi fogházban előzetes letartóztatásban levő:

Reznicek Emilné Matulay Margit 45 éves, ev. vallású, losonci születésű, nagybecskereki lakosnő, nyug. cs. és kir. ezredes neje ellen, aki 4 polgári osztályt végzett, vagyonatlan és büntetlen.

Másodszor ugyanacsak a fenti idő óta és módon letartóztatásban levő:

Dr. Schura Józsefné Reznicek Ida 25 éves, ev. vallású, losonci születésű, nagybecskereki lakosnő, cs. és kir. ezredorvos neje ellen, aki szintén 4 polgári osztályt végzett, vagyonatlan és büntetlen.

A többi vádlottak a következők:

Bágyin Szvetozár 45 éves nagybecskereki lakos, földbirtokos,

Vlaovics Dina 65 éves karlovai birtokos, Lukacev Nova 45 éves karlovai birtokos, Tuczakov Ivánné 29 éves törökbecsei lakosnő,

Czrvenyakov Istvánné 30 éves karlovai lakosnő,

Budisin Sándorné 26 éves nagyikindai lakosnő,

Radovancev Veliszár 64 éves cserépaljai lakos,

Nagyszerűen bevált a harcokra kúráknál és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátszék stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótlék.

Övege K - 90, 1-90, 2-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az Arany oroszlános című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Elisabethstr. 5. Haponkénti szétküldés.

Radanov Nikoláné 27 éves pancsovai lakosnő,
Sibul Ráda 60 éves nagyikindai lakos,
Sibul Milivojné 33 éves nagyikindai lakosnő,
Kresadmác Simonné 32 éves cserépaljai lakosnő,
Knezsev Istvánné 34 éves mokriai lakosnő,
Dubin István 61 éves cserépaljai lakos,
Zubán Péterné 25 éves araci lakosnő,
Veszelinov Kovinka 20 éves araci lakosnő,
Majin Szlavko 27 éves araci lakosnő,
Belics Dána 50 éves karlovi lakos,
Gáva Athanázné 33 éves dolovai lakosnő,
Gáva Zsiva 57 éves dolovai lakos,
Trifu Nikola 68 éves nagymargitai lakos,
Márk Mihály 41 éves torontálvásárhelyi lakos,
Vanek Mihály 33 éves nagybecskereki lakos,
Veszkov Mihályné 21 éves karlovi lakosnő,
Jovanovics Jettáné 31 éves nagyikindai lakosnő,
Dimitrievics Ignác 67 éves beodrai lakos,
Gyakics Milivojné 42 éves nagybecskereki lakosnő,
Vorgics Milánné 27 éves nagybecskereki lakosnő,
Staits Sebóné 26 éves nagybecskereki lakosnő,
Id. Rogyenko Dusan 60 éves karlovi lakos,
Id. Hittinger Ádám 50 éves ferencsalomi lakos és
ifj. Hittinger Ádámné 23 éves ferencsalomi lakosnő.

A vád.

A vádlottak elleni vádról az ügyészi vádirat a többek között ezeket mondja:

A nyomozás adatai szerint Nagybecskereken a háboru kitörésétől egészen 1915. év tavaszáig Reznicek Emil cs. és kir. nyugállományú ezredes, aki akkor a cs. és kir. 29. pótzászlóalj parancsnoka volt, — megvesztegetve — oly nagyarányu visszaéléseket követett el, hogy letartóztatása mellett, ellene a temesvári cs. és kir. hadosztálybíróóság kénytelen volt Dst. 259/15—1915. sz. a. a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ába ütköző, az állam hadiereje ellen elkövetett büntetés miatt a bünvádi eljárást megindítani, amely még jelenleg is folyik.

Visszaélései főként abban állottak, hogy a katonai szolgálata bevonult egyénektől vagy ezek hozzátartozóitól többnyire a felesége Reznicek Emilné Matulay Margit és leánya dr. Sura Józsefné szül. Reznicek Ida útján, valamint a beavatott tisztiszolgák és más katonai egyének közvetítésével — akik ellen a bünvádi eljárás már részben ki van terjesztve, részben a háboru által okozott akadályok megszüntével ki fog terjesztetni — pénzeket és pedig ezer, kétezer, háromezer koronás nagyobb összegeket is, nemkülönben pénzben kifejezhető értékkel bíró egyéb dolgokat és szolgáltatásokat fogadott el ajándékba. Az ajándékok ígérete és adása ellenében azokat a katonákat, akik maguk, vagy akiknek érdekében hozzátartozóik az ajándékot ígérték, illetve adták, könnyebb helyi szolgálatra, fegyver nélküli segédszolgálatra vezényelte, vagy vezényeltette el, a menetalakulásba való beosztástól s így a harc térről visszartartotta, vagy visszartartatta és hosszabb-rövidebb ideig szabadságot vagy szabadságoltatta, noha nehezebb, illetve fegyveres szolgálatra alkalmasak voltak és a szabadságolásra elfogadható ok nem volt. Reznicek Emil ezredes, mint pótzászlóalj parancsnok, az ily katonai egyének elvezénylése vagy szabadságolása iránti intézkedéseket hivatali hatáskörében tette meg, de a rendes szolgálati ut betartását, mint az ilyen visszaélésekre alkalmatlant, a legtöbbszőr mellőzte. A leggyakrabban közvetlenül maga mentesítette az embereket a fegyveres szolgálattól és osztotta be őket segédszolgálatra, maga adta a szabadságokat és intézte a hosszabb időre való szabadságolásokat is, a legkevésbé sem tartva magát az orvosok véleményéhez és előterjesztéseikhez vagy egyéb szolgálati szabályzathoz.

Veje dr. Sura József cs. és kir. ezredorvos, a háboru egy-két első hónapjában, amíg a harc tere nem távozott, e büns visszaélésekbe beavatva, mint a cs. és kir. 29. pótzászlóalj akkori ezredorvosa, hivatali hatáskörében azokat előmozdította, amennyiben, ha az elvezénylésekhez vagy szabadságolásokhoz szükség volt rá, illetve célszerűnek mutatkozott, — az ajándékigéretekkel vagy ajándékadásokkal támogatott kérelmeknek megfelelő orvosi véleményeket adott, megállapításokat eszközölt és előterjesztéseket tett.

A vezénylések jórészt Reznicek Emil ezredes által aláírt pótzászlóaljparancsokban

jelentek meg, de rendelkezése folytán más-képpen is, sőt sokszor minden írásbeli nyom nélkül is történtek.

E visszaélésekben főbűnrészesként szerepelt Reznicek Emil ezredes felesége, valamint leánya dr. Sura Józsefné, aki 1914. év ősz óta szüleiével együtt élt.

A megvesztegető egyének ígéreteikkel, ajándékaikkal és kérelmeikkel legtöbbször Reznicek Emil és leányához fordultak, akik aztán ezt tudatva Reznicek ezredessel s esetleg Sura ezredorvossal, ezeknél — ha lehetett — a kérelmek teljesítését keresztülvitték.

Annak az oka, hogy a megvesztegetők Reznicek Emilnéhez és dr. Sura Józsefnéhez fordultak, nem csak az volt, hogy a visszaélések nagy számánál fogva kiszivárgott, hogy az ezredesné és leánya pénzeket és egyéb ajándékokat fogad el és annak ellenében katonai szolgálatra bevonult egyéneket, külféleképpen vezényeltet és szabadságoltatta, de az is, hogy különösen Reznicek Emilné egyes bizalmasai, Pszodorov Zsiva loápoló, Nikolín István katonai küldőne, Markov Milán katonai kocsi, Veszics Száva tisztiszolga és Jovanovics Jesta őrmester útján a tehetősebb katonai egyéneket, illetve azok hozzátartozóit felhajtatta és magához utasította, illetve bizalmasainak közvetítésével is fogadta az ajándékokat.

Az ügyben először a szegedi honvédelmi osztály bíróság jött el, később azonban átultala az ügyet a nagybecskereki kir. törvényszék hatáskörébe és illetékességébe.

Itt azután a királyi ügyészség folytatta tovább a nyomozást, amely huszonhat esetben vezetett a tényállásnak oly kiderítéséhez, amely szerint Reznicek Emilné, dr. Sura Józsefné és más polgári egyének bűnrészsége bizonyítható.

De nyilvánvalónak látszik — mondja tovább a vádirat — hogy habár Reznicek Emilné dr. Sura Józsefné és más polgári egyén ellen kellő adatok hiányában konkrét büncselekmények címén további vád tárgyává nem is tehető, hogy még sok hasonló visszaélés lett elkövetve. Ezt bizonyítják ifj. Hittinger Ádám, Kelemen Gábor, Kelemen Gáborné, Sajben Mária, Duin Zsiva, Veszics Száva és Nikolín István tanuk vallomásai, amelyek szerint Reznicek Emilné nagyon sok katonát s azoknak még több hozzátartozója járt be, a folyton be- és kijáró emberek sok pénzt és más ajándékokat hoztak, azok mindig csomagokkal, batyukkal és letakart kosarakkal érkeztek, illetve sohasem jöttek üres kézzel.

Maga Reznicek Emilné is előadta, hogy több baromfit és élelmicikket kapott a katonák hozzátartozóitól ajándékba s hogy a háboru kitörésétől 1915. évi március hóig 12 ezer koronát takarított meg. Pedig hogy nem takarékoskodtak, előadásán kívül mutatja Wehner Józsefné szabónének vallomása, amely szerint 1915. évi májusig Reznicek Emilné és leánya csak nála 2400 koronát fizetett ruháért, noha máshol is csináltattak és vettek ruhát. De nem csak az ilyen élet dacára maradt pénzük, hanem annak ellenére is, amikor 1915. év tavaszán visszaéléseik kitűdtek s Reznicek Emilné a megvesztegetési összegek egy jórésztét visszadta, hogy az embereket elhallgattassa. Mindezekon kívül a megvesztegetés méreteire és természetére nagyon jellemző adatokat tartalmaznak egyes tanuk vallomásai, amelyek szerint például Reznicek Emilné 1914—1915. év telén 14 malacot füstöltek s azonkívül olyan sok fölösleggel rendelkeztek, hogy sok baromfit, tojást, sőt tisztított malacot és juhturót is eladtak.

Ezután az ügyészi vádirat részletesen ismereti külön-külön a huszonhat esetben, a vádlottak és tanuk vallomását. Reznicek Emilné és Suráné tagadják a vesztegetéseket s csak bizonyos kedvezéseket ismernek be, viszont ezzel szemben az ügyben szereplő többi személyek és tanuk ellene vallanak.

Mindezek folytán a huszonhat esetben — mondja tovább a vádirat — tüzetesen megjelölt bizonyítékok, habár Reznicek Emil általában és különösen is tagadja a szóban levő visszaéléseket, dr. Sura József ezredorvos pedig vallani nem akart és babár az egyes eseteknél említett azok a katonai egyének, akiknek vallomására hivatkozás nem történt, hadbavonulás miatt kihallgathatók nem voltak — e vádirat vádindítványi részében kiemelt ténybeli és jogi ismerető elemeknél fogva az ott körülírt büncselekmények miatt a Btk. 467. §-ába ütköző megvesztegetés büntetettének vagy a Btk. 470. §-ában meghatározott megvesztegetés vétségének annyi rendbeli felbujtói bűnrészsége, illetve a megvesztegetés vétségének annyi rendbeli tettsége címén kellett vádat emelni, ahány esetben történt a megvesztegetés és ahányszor Reznicek Emil ezredes mellett dr. Sura József ezredorvos megvesztegetése is megállapítható.

Egy érdekes közjogi kérdés.

A vádirat indokolásában az ügygyel kapcsolatban egy érdekes közjogi kérdéssel is foglalkozik.

Ez a kérdés az, hogy lehet-e e vádirat terheltjei ellen a nyomozáson túl az eljárást folytatni, büncselekményeiket jogilag helyesen megállapítani, minősíteni, illetve elbírálni a tettesként jelentkező Reznicek Emil ezredes s a többi bűnrészes katonai egyén ellen indított s a háboru okozta nehézségek megszűnése esetén megindítandó katonai büntető eljárás befejezése előtt?

Erre vonatkozólag a királyi ügyész a többek közt ezeket mondja:

E tekintetben törvényes akadály nincsen, sőt a lehetőség törvényesen van biztosítva. Ugyanis a Btk. 5. §-ának 3. bekezdése kimondta, hogy a Btk. hatálya nem terjed ki a fegyveres erő tagjaira. Ezáltal közjogilag a katonai büntetőtörvénykönyv a polgári büntetőtörvénykönyvtől teljesen külön van választva. Ez az anyagi jog körébe tartozó intézkedés a Bp. 30. §. által az alaki jog terén is keresztül van vite.

Ebből következik, hogy a katonai bíróság eljárása s ez eljárásnak végeredménye — bármilyen legyen is — a kir. ügyészség eljárását és a polgári büntetőbíróóság eljárását s itélkezését, illetve érdemleges döntését nem befolyásolhatja és viszont az utóbbiaknak sem lehet kényszerítő hatása a katonai bíróság eljárására. A jelen ügyben sem képezheti tehát a katonai bíróság eljárása és itélkezése föltételét a kir. ügyészség vádemelésének és a polgári büntetőbíróóság eljárásának és itélkezésének és pedig sem oly értelemben, hogy amíg a tettes, illetve tettesek a katonai bíróság által nincsenek jogerősen elítelve, addig az itteni bűnrészesek fölött sem lehetne döntené, sem a bizonyítás és minősítés kérdésében s illetve semmiféle tény- és jogkérdésben. Mert közjogilag úgy a polgári, mint a katonai büntetőbíróóság jogszolgáltatása teljesen önálló és mindegyike független a másiktól minden vonatkozásban. Ez a közjogilag kapcsolatos büntetőjogi elv részletesen van szabályozva a Bp. 7. §-ában, amelynek helyes értelme az, hogy a büntetőbíróóság minden jogkérdést jogosítva van önállóan elbírálni, melynek elbírálása szükséges a bűnösség kérdésében való döntéshez, illetve annak megállapításához, hogy forog-e fenn büncselekmény és milyen. Magától értődik, hogy e kérdések elbírálásának hatálya kizárólag az eldöntött jogesetre vonatkozik s jogereje csak a körön belül és csak annyiban van, amennyiben a bűnösség kérdésének eldöntésénél felhasználhatott. Ebből folyóan, hogy ha a polgári büntetőbíróóság által felelősségre vont egyén vagy egyének bűnössége kapcsolatos oly személy vagy személyek cselekményével, akik a polgári büntetőbíróóság hatáskörébe nem tartoznak, ezek cselekményét a felelősségre vont egyének felett való itélkezés szempontjából megvizsgálja s jogilag értékeli a polgári büntetőbíróóság, hogy a bűnösség kérdésében dönthessen. Ezen értékelésnél akár katonai, akár belföldön felelősségre nem vonható külföldi, a közjogilag más bíróság hatáskörébe tartozó tettes, bűnrészes, a polgári büntetőbíróóság csakis a magyar büntetőtörvénykönyvet alkalmazhatja.

Ezek után végül még megjegyzi a vádirat, hogy a vád tárgyává tett huszonhat esetben kívül még tizenhét konkrét esetben merült föl a megvesztegetések gyanúja. Ezekre vonatkozólag azonban külön határozattal részben azért kellett a nyomozást megszüntetni, mert nem volt kideríthető, hogy Reznicek Emilné vagy dr. Sura Józsefné, illetve más polgári egyén azokban részt vett volna, részben pedig azért, mert maga a megvesztegetés ténye sem volt bizonyítható, habár az indoklás általános részéből kitűnik, hogy még sok megvesztegetési visszaélés történt.

Ezekben az esetekben a kir. ügyész tizenegy gyanúsított ellen a nyomozás során már megszüntette az eljárást, hasonlóképpen e 18 esetre vonatkozólag Reznicek Emilné és Suráné ellen is.

Az október 3-iki tárgyalásra ötvenhét tanu van beidévezve, köztük Nagybecskerekről, Magyarov Szvetozár kisbirtokos, Gligorievics János kereskedő, dr. Steiner Gyula közkórházi főorvos, Kelemen Gábor vármegyei irodatízt, Kelemen Gáborné, Wehner Józsefné női szabó, Erdős Ferenc pénzügyi titkár, Cauzig Nándor nyug. máv. főellenőr, Czetti Jánosné városi adótiszt neje és dr. Awender József ezredorvos.

Természetes, hogy az ügy szenzációságánál, mint a fővádlottak személyiségénél fogva a tárgyalás iránt nagy az érdeklődés s így a jövő héten mozgalmas napjai lesznek a béga-parti törvényháznak.

A temesvári m. kir. folyammérnöki hivatal.

1067-1916 szám. 1250-1.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a Béga-csatorna védőtöltései nagyobb szakaszokban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett birka-legelő gyanánt bérbé adatnak.

Az árverés folyó évi október hó 9-én reggeli 8 órakor az Ötvény község melletti béga-csatornai hidnál veszi kezdetét.

1. Október hó 9-én Temesvártól az ittebei hidig.

2. Október hó 10-én az ittebei hidtól—Jankahidig.

3. Október hó 12-én Iktár—Budineztől—Topolcig (kezdetét veszi d. e. 9 órakor az iktár-budinezi hidnál) terjedő csatorna-szakaszon és pedig mindenütt a helyszínen lesz az árverés a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttje által megtartva.

Miről a venni szándékozókát tájékoztató céljából oly megjegyzéssel értesítem, hogy a kir. folyammérnöki hivatalnál és a kir. csatorna-öröknél, nemkülönben a Béga-csatornával szomszédos községek előjáróságainál úgy az árverés alá kerülő szakaszoknak részletes kimutatását, mint az árverési feltételeket mai naptól kezdve megtekinthetik.

Temesvár, 1916. évi szeptember hó 26-án

A hivatal főnöke :

Cserenyés Jenő
miniszteri osztálytanácsos

T. c.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a mai napon a Blazsej-féle ujonnan átalakított helyiségben (a Melencei-és Sas-utca sarkán)

kenyér- és bérsütődét

nyitottam. — Szíves pártfogást kérek tisztelettel

Hartner Mátyás
sütőmester.

4 polgári iskolát végzett erdélyi menekült

kezdő irodai, esetleg elárusítónői állást keres.

1247-2.2 Cím a kiadóban.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja a menekült nyugdíjasokat, nyugbéréseket és kegydíjasokat, hogy — amennyiben ez még nem történt volna meg — jelenlegi lakásimüket, (megye, község, utca, házászám) vagy közvetlenül annak az üzletvezetőségnek jelentésük be, amely járandóságukat eddig is utalványozta, vagy pedig azt ugyanebből a célból mostani tartózkodási helyükhöz legközelebb fekvő államvasuti állomással közölgék.

Intézkedés történt, hogy a végellátásban részesülő menekültek esedékes járandósága a postatakarékpénztár útján fizetessék ki.

Nyugtát csak azok tartoznak a folyósításra illetékes üzletvezetőséghez beküldeni, akik el- látatlan gyermekek után gyermeksegélyt is kapnak, többiek illendősége a menekülés tartamára nyugta nélkül fog kifizettetni.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT KÖZÖL A „TORONTAI“ POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Egy vagy két pár igáslovat

megvételre keres a Nagybecskereki Olajgyár.

Egyedül álló fiatal német nő

állást keres

mint nevelőnő vagy társalkodónő.

Címek kéretnek **BOGÁROSRA, Fő-utca 161.** Torontálmegye.

1235 2.2

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszest a legmagasabb áron minden mennyiségben készí- fizetés mellett veszünk úgy hely- ben, mint bármely vidéki vasut- vagy hajóállomáshoz szállítva. Hordóügynökök kerestetnek!

Weisz Lipót és Társa

olaj-, gépszir- és kocsikenőes nagykereskedők **Budapest, IX. Hentes-utca 17.** (1181-105) Interurbán-telefon: József 14-50.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heli- fizetéssel azonnal felvevük

lapunk nyomdájában.

Nagybecskereki Takarékpénztár

szoros érdekközösségben a Magyar Általános Hitelbankkal a Pénzintézeti Központ megbízásából

erdélyi menekülteknek

vidékükbéli pénzintézetek által kiállított betéti könyvecskékre

kamat- és költségmentesen

előlegeket nyújt.

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményéért.

Reitter Oszkár nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

főülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120-150 patkány biztos kiirtásához.

smertető leírását, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. Torontálmegyében kizárólag kapható: **BERÉNYI BODOG** vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2-23.

(247-0632)

BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLÁS!

AZ UJSÁG

a magyar értelmiség napilapja.

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . . K 2.80
Negyedévre . . . K 8.—
Félévre . . . K 16.—
Egész évre . . . K 32.—

Értesülései a világ eseményeiről megbizha- tók, harctéri tudósításai frissek, a harctéri helyzet magyarázatai térképekkel érdekesek és szakszerűek. Bő hirrovat, szépirodalmi rész a legkiválóbb írók közreműködésével. Vasárnap „Asszony“ és „Gyermek“ melléklet.

Cikksorozat a magyar városok háborus életéről.

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 45. szám

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Ekszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fűszerkereskedő:

Bleesz Ferenc, Megyeház-utca, Tarnai-
féle ház.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József fő-
herceg-utca 5.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertetset:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

Jutányos árértékű.

Torontál

bol. napilap kiadóhivatala.